

PERIÒDICH SATIRICH,
 HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI
 DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 CÉNTIMS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

Números atrassats 20 centims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
 BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
 Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

LO COMTE DE VILANA.

Agrupar dintre d' un barco
 tots los productos d' Espanya;
 portá aquest barco pèl món,
 com una mostra gallarda
 de la industria, del comer,
 de la agricultura hispana,
 semblava empresa difícil
 ó casi bè irrealisable.

¡Quíns resultats més grandiosos
 podían originarse
 d' una Exposició flotant
 sabiament organizada!
 ¡Qué bonich poguer dí al món:
 —Veus' aquí lo que fa Espanya,
 lo que tè, lo que produheix,
 lo que vén y ló qu' escampa!—
 Pero ¿ahont trobar un home
 capás d' arrostrar la carga
 d' una empresa tan inmensa,
 tan seria, tan complicada?

Per fortuna encara quedan,
 caps d' inteligencia clara
 y cors ahont crema 'l foch
 del sant amor á la patria.
 Prompte una nau voladora
 surcará la mar salada,
 passejant per tot lo món
 la vitalitat d' Espanya.
 Prompte en apartadas terras
 veurán la mostra palpable
 del poder maravillós
 dels nostres tallers y fábricas,
 y 'ls richs productos que crían
 los nostres camps y montanyas.
 ¿A qui 's deurá aquest esforços?
 Al iniciadó incansable
 de la *Exposició flotant*,
 es dí, al Comte de Vilana.

CRÓNICA RIMADA

LOS COMPANYS DEL CONSISTORI

Parodia de LOS COMPANYS DE SARTORI

DE

FREDERICH SOLER.

A una gran casa, d' un saló á dins,
estarrufantse com porchs espíns,
del Consistori los regidós
bén clar se diuhen, sense parlar:
—«Ja no hi ha gangas! Ja no hi ha arrós!»
Y 'l dol de perdre'l no 'ls vol matar.

La estancia es fosca, plena de dol:
de prunas agras fá cara en Sol.
Per 'llá al defora xiular se sent
y en Sol murmura desconsolat:
—«Companys, oiulo, que conta 'l vent
la mort traydora que 'ns han donat.»

Un tal Banyolas contesta trist:
—«Ay, qui 'm véu ara! ¡Ay, qui m' ha vist!»
—«Ab lo que passa, diu en Lloret,
n' hi ha pera perdre l' enteniment »
Y exclama un altre: —«¡Jo avuy hi fet
encare un ápat á ca'n Martín!»

—«¿Y D. Francisco ahont s' ha ficat?»
Respón en Casas:—«Jo li buscat,
y en lloch se 'l troba... ¡Tremenda sórt!
Lo fals Sagasta se 'l ha venut...»
Y tots exclaman:—«¡L' Alcalde es mort!
¡Plorém las gangas, l' arrós perdut!»

Pensa en Gonzalez:—«Mirantho bè
dos anys me quedan... no n' hi ha per ré.»
Xiulant per fora corre la gent
bramant en contra dels regidors...
—«¡Adéu tarugos!» cridar se sent;
y en Lluch, pregunta:—«¿Qué fém, senyors?»

Ningú contesta, restan callats,
las panxas plenas, los caps pesats
y 'l cor batentlos: ¡patám, patím!
—«Quedar com homes tan sols podém
si 'ls nostres cárrechs tots dimitim»
diu un. Y 'ls altres:—«¡Dimitirém!»

—«Pèl que á mí toca no ho faré pas»
 erida ab gran furia en Martí y Thomás.
 —«No sigas tonto, li diu en Sol,
 del Consistori segueix la sórt.»
 Y un altre diuli:—«¿No veus, mussol,
 qu' es de per riure la nostra mort?»

—«Pous de Moncada ¿quí 'us honorará?
 diu D. Ignasi ¿quí ab goig vindrá
 á fè 'ls arrossos que feya jo?»
 Y tots á una y ab tó molt fer
 exclaman:—«¡Nada, la dimissió!»
 encarregantla á n' en Colomer.

—«Jo á tots serveixo per un igual,
 (diu Gumersindo fentse 'l formal.)
 Jo no tinch patria, só un empleat
 y 'ls asseguro constará aquí
 ab lletra clara, ben aixafat
 tot lo que diguin al dimití'.

En Sol li dicta:—«No hi ha remey:
 ja qu' en Mellado nos fá la lley,
 del Consistori los bons companys
 tots dimiteixen: bè ho hem de fer...
 ey, per tornarhi de aquí á quatre anys...»
 Y escriu la ploma de 'n Colomer.

Rasca que rasca sense parar,
 fins de una mosca s' ou lo volar...
 Tant sols s' escolta lo fort respir,
 com de una manxa, de 'n Nasvidal,
 qu' esperant l' hora de dimitir
 diu que la trompa li fá molt mal.

Los uns recordan un famós arch,
 altres las gayas festas del Parch:
 aquell l' Higiene, 'ls consums aquet:
 un altre 'ls puros y no d' estanch,
 y tots á una, tots, lo carnet
 per aná en cotxe tot l' any de franch.

—«¡Jo que las llistas dels electors
 plenas tenia totas de morts!»
 —«Jo 'ls cassa-gossos vaig incluhir!!!»
 —«Jo las brigadas dels *barrenders*!!!»
 —«Jo de *Quimenas* las vaig omplir!!!!»
 —«Jo m' empescava fins nous carrers!!!!»

—«Traball inútil, esforços tan gran!
 Ja las tals llistas no servirán!»
 —«¡Tot ho teníam tan preparat
 qu' era impossible fernos la lley!»
 —«¡Y ay, en Mellado se 'ns ha rifat!»
 —«¡Fastidiarse, no hi ha remey!»

Per las butacas, mitj ajassats,
 plenas las panxas, los caps pesats,
 remembran gangas, ditxas y amor,
 plorant sentencias del fet injust.
 La nit es negra com son dolor.
 —«Ja está, señores... quan tinguin gust.»

—«¡Adèu, Pubilla! se sent cridar:
 á nostra patria per recrear
 com farts l' omplirem de bons bocíns!...
 Adèu, Pubilla—tornan á dir.—
 L' última volta desde aquí dins,
 Patria, 't saludan, al dimitir.»

Y tots empunyan ploma d' acer,
 y tots la sucen en lo tinter.
 Y tots ¡ay! senten, ansias del cor.

En Cinto exclama:—«¡Seguiu companys!»
 Posa la firma, s' aixuga 'l plor
 y tots responen:—«D' aquí á quatre anys.»

P. DEL O.

EXÁMEN DE CONCIENCIA.

Desengányinse, d' estudiants n' hi ha de mol-
 tas maneras.

Ja ho se que 'n corran una pi'a que no fan sino
 desgracias, y que pelan més los colzes de la ame-
 ricana anant per las taulas dels cafés, que 'l fondo
 —vull parlar fi—que 'l fondo dels panta'óns anant
 per las aulas.

Pero també n' hi ha d' altres que son tan y tan
 bons xicots, que fins confessan y combregan per
 la quaresma, lo mateix que las personas sensatas
 y piadosas

Aquí tenen l' Emilio. ¡Ves quí diria que aquest
 xicot, en apariencia tan de l' ala trencada, cum-
 pleix ab los preceptes de la iglesia y envia 'l but-
 lletí á la seva familia!

S' ha de dir la veritat, per xó: fins ara l' Emilio
 s' havia arreglat cada any de manera que la seva
 familia rebia un butlletí que acreditava *legalment*
 que 'l noy no s' havia desbaratat ab l' influencia
 de las costums de Barcelona. Pero també la seva
 familia va arreglarse de modo que va averiguar
 que 'l tal butlletí no costava al Emilio gayres sa-
 crificis: ¡res més que una pesseta!

Desgraciadament—ó afortunadament, segons
 cóm se mira—los pares del Emilio tenen aquí
 á Barcelona un sacerdot conegut. Y resolta á aca-
 bar ab las mistificacions butlletinescas del seu fill,
 van enviarli á principis de aquesta quaresma las
 següents instruccions:

—«Ja 'n tenim prou de butlletins comprats.
 Aquest any anirás á confessarte ab mossen Pere,
 que ja sabs de quina parroquia es, y quan envihis
 lo butlletí, procura enviarlo per conducto d' ell,
 pues de no ferho aixís, lo tindrem per fals com los
 anteriors y pendrem altrás providencias.»

Lo cop era de má mestra: no hi havia escapato-
 ria possible. L' Emilio 's va convence de que
 aquest any no hi valdrian trampas ni compo-
 nendas.

—Perque es clar—pensava ell—mossen Pere
 no 'ls anirá á dir explícitament tots los pecats que
 li haji confessat; pero 'ls escriurá si hi he anat ó
 nó y si m' hi confessat de broma ó de serio.—

Rendit per aquest convenciment, l' Emilio que
 fet y fet no té grans defectes, ni altres enredos que
 una no se qué que ab molta freqüencia 'l visita en
 lo seu mateix quarto de la casa de dispesas hont
 viu, va determinar acotar lo' cap y arrostrar im-
 pávidament las iras del tribunal de la penitencia.

Es dir, va conformarse ab anar á confessar ab
 tots los 'eus ets y uts.

Per xó hi dit avants que d' estudiants n' hi ha
 de totas maneras.

¡Vejin si es precis ser de bona fusta pera ren-
 dirse tant aviat com ho ha fet l' Emilio!

Mírinsel. Aquí s' está 'l pol re xicot, preparntse
 pera anar demá á ensumar confessionari—que
 diu ell.

No perque tingui molts pecats, sino per fer las
 cosas ab deguda regla, l' Emilio está practicant l'
 exámen de conciencia ab una escrupulositat m-
 temática Vol portar-e com un home

S' ha escrit una llista de tots los punts de que

ha de fer baláns, y va marcant una ratlleta per cada pecat que 's troba en la consciencia, referent á la matèria que repassa: axís no s' equivocarà.

En aquest moment comença 'l manaments de la lley de Déu.

Lo primer, *Amar á Déu sobre totas las cosas.*

—Respecte á aixó—diu l' Emilio—estich ben tranquil. Aquí no tinch de marcar cap senyal.—

Segon: *No jurar lo seu Sant nom en vá.*

L' estudiant fa una pausa y recapacita una estona.

—Si—murmura al cap d' un rato.—tirant pèl cap baix, haig d' apuntarme set ó vuyt tantos.—

Fa vuyt ratlletas y segueix la llista.

Santificar las festas.

—Vol dir anar á missa y... Bueno, aviat estaré contat, pues. ¿Quántas festas hi ha al any? ¿setanta? Donchs, amunt—

Trassa setanta ratlletas, y continua.

Quart: *Honrar pare y mare.*

—¡Honrar, honrar! Jo be 'ls honro... pero, vaja; ni la seva ni la mèva. Possémhi. quatre faltas: serán las quatre vegadas que 'ls he enganyat sèriament durant aquest any.

Quint: *No matar.*

—¡Ni 'ls mils! com no siga algú mosquit ó alguna pussa, no hi matat á ningú més! Tira barra...—

Sisè: *No for...*

—¡Ay, ay, ay!—diu l' Emilio en veu baixa, com si tingués por que algú 'l sentís,—no se me 'n gira poca de feyna!... ¡Bah! Farém un cap-más... Tè, tè, tè, tè...—

Y marca sobre 'l paper una interminable quía de ratlletas negras.

Quan acaba de alsar la ploma, donant per llest lo balans del sisé, se sent trucar suaument á la seva porta.

—¿Qui hi há?—diu l' Emilio, sense girarse.

—Soch jo...—respón melosament una simpática veu de dona.

—¡Ah!—murmura l' Emilio—¡es ella!.. No sé qué fer... ¡justament ara qué!—

Pero, decidintse repentinament:

—¡Bah!—esclama,—no vindrá d' aquí.—

Marca una ratlla més en l' última renglera que acaba de fer, y aixecantse sonrihent, diu, tot obrint la porta del quarto:

—¿Tú per aquí, ratolinet?..

A. MARCH

ÍNTIMAS.

I

Si negant que hi ha un cel fins de Déu dupto,
no 'm diguis renegat;
si en mos brassos t' he vist amorosida...
¿Cóm vols que cregui que hi ha un més enllá?

FABRICACIÓ DE MARQUESOS

Aixó es com bufá y tè ampollas:
agafan un ciutadá,
li encastan una corona
y apa, ja es marqués; ja está.

II

Quan contemplo del cel las estrelletas
qu' ostentan lo seu brill,
penso entre mí: — Si pelas se tornessin,
y fossen mèvas, ¡qué sería rich!...

PALLARINGAS.

LA CAYGUDA DEL MINISTERI.

La Rambla anava de gom á gom. La torrentada de desocupats, que ni sè d' ahont surten, lo seguit aquell de tipos, eterns espectadors de carrer, que s' encantan davant d' una professó y may faltan als incendis per contemplar las maniobras dels bombers, aquella nit s' havia agombolat davant del carrer de Fernando, embussant la vía pública y mirant á la Plassa de Sant Jaume, hont no 's notava cap senyal d' alarma.

Alguns xicots de catxutxa á la valentona, los cabells esbullats y la brusa nuada davant del llombrigo, corrian ab lo feix d' impresos sota l' aixella esquerra, baladrejant per tots indrets: ¡l' última hora!... ¡ab la cayguda del ministeri!

En altre temps las barricadas eran lo nostre pá de cada dia; ara, (1) gracias á la templansa, á la moralitat y á la debilitat de tothom en general y

(1) La escena té lloch en l' any 1999.

de cada espanyol en particular, se reben las més terribles notícias sense que 'l poble fassi etzagalladas. Aixís es, que, mentres arreu se comentava la dimissió dels vells ministres, posantse confiança en la política dels nous, se retiraven los ciutadans contents y satisfets á casa seva, segurs de gosar d' inmillorable porvenir.

Los bolsistas, llegint los partes telegráfichs á la claror del únich llum eléctrich de la Rambla (los demés havia'ls suprimit l' Ajuntament per rahò de economías) se somreyan y 's miravan, tement que aquellas notícias no fossin falsas, puig, ja s' havia vist alguns anys enrera, surtir la *Gaceta* ab nomenaments falsos de ministre, per afavorir la jugada d' un nebot del president del consel'.

Los treballadors estavan cofoys, pensant que ab los nous cambis posarian menos guix al pa y que ja 'ls jornals foren no més que de catorze horas.

En fi, retirava la gent, ab lo fanalet á l' una má y 'l garrot á l' altra, tant per no ensopegar, com per defensarse dels lladres y malfactors, qu' abundavan més que lo regular. Lo Municipi, ab molt bon acert, havia cregut oportú no empedrar carrers y suprimir serenos y vigilants, invertint las cantitats consignadas á tal objecte en los presupostos, en la construcció d' un gran galliner y cuniller, repartintse 'l Parch' entre 'ls regidors, y convertintlo en superbos y excelents horts de regadiu. desviant cap allí la Riera de 'n Malla.

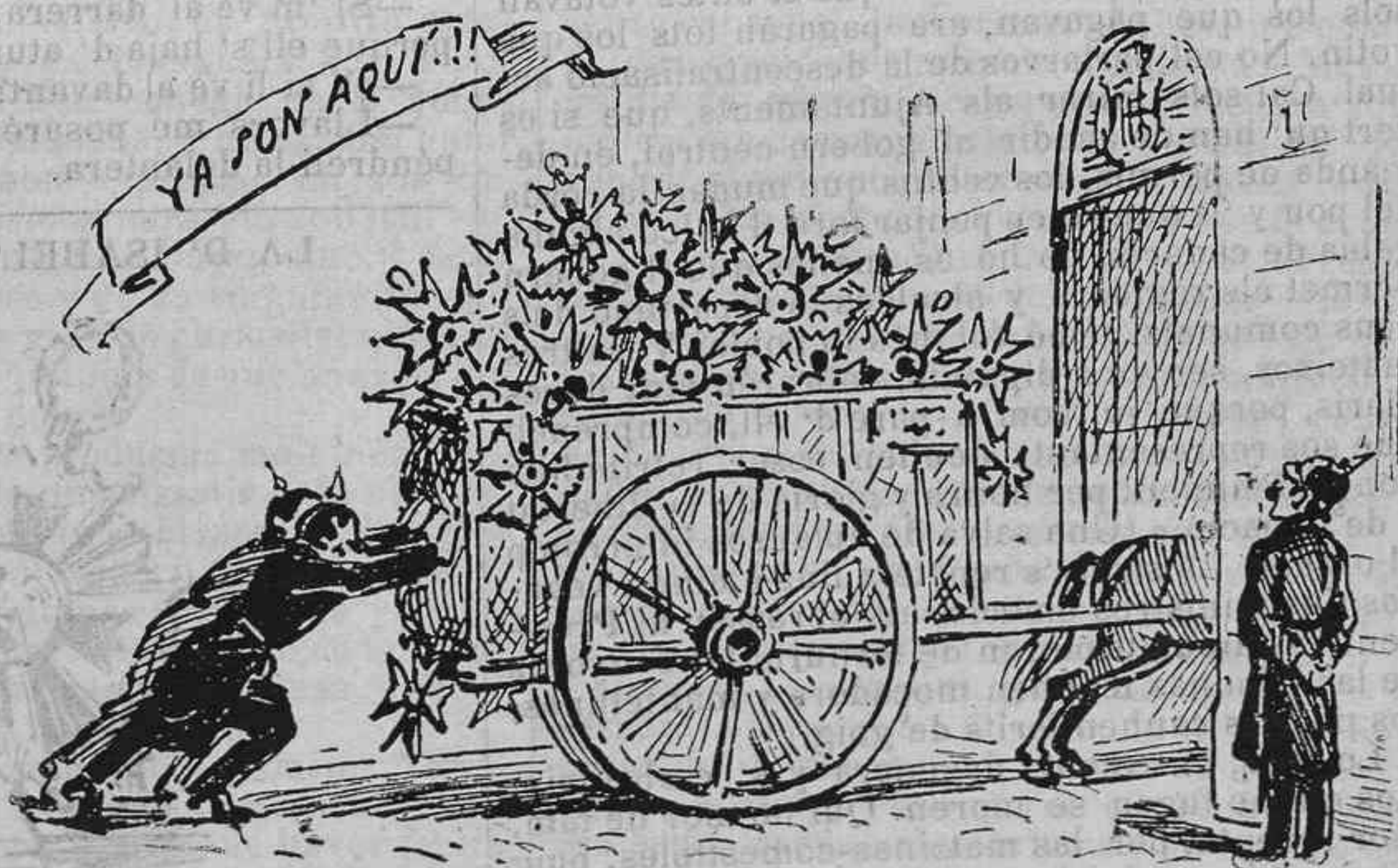
Aquella nit, á las dos de la matinada, encare per carrers y plassas se sentia l' espinguet dels venedors de fullas soltas..... ¡l' última hora!... ¡ab la cayguda del ministeri!

Pochs días més tart, los periódichs publicavan en números extraordinaris lo discurs del nou President del ministeri. Ab l' ajuda de las Corts se proposava regenerar Espanya, de la següent manera: abolicció de contribucions; supresió del exércit; vot, deu duros y una lliura de xocolate á cada espanyol major de vint anys; reducció dels jornals á mitj' hora; establiment d' Instituts á cada poble major de 300 habitants y d' Universitats a cada ciutat; aneició de nous territoris, com Gibraltar, Portugal y Andorra; colonisació de Fransa, Alemania é Inglaterra pels emigrants espanyols; descentralisació administrativa, eclesiástica, civil, municipal, provincial, etcétera, apertura de carreteras de primer ordre dels quints pisos als entresuelos; ferrocarrils trasatlántichs y gratificació en forma de pensió vitalicia, de mil duros anuals als espanyols que passessin més enllá de cinquanta anys.

Las Cámaras acordaren aixecar un monument ab fondos del Estat, al salvador del País. En ell hi haurían les estatuas de

tots los senadors y diputats com á modest tribut dedicat á la Era de la Regeneració.

Tres anys després, lo President del consell llegia en alta veu son nou discurs. «Lo Govern, deya, segueix lo mateix criteri de sempre. Manté enter son programa. Hem comensat per l' abolicció del exércit; havém ja suprimit dos botons á cada soldat y las xarrateras als oficials. No desconfiéu Poch á poch se va lluny. Havíam promés als treballadors que 'ls jornals foren de trenta minuts donchs, aném mes enllá encare; no volém que treballin. Al efecte 'ls Estats Units pensan treballar per nosaltres, á qual propòsit hem firmat un nou tractat de comers. En bé de l' ensenyansa hem suprimit la paga al professorat. Ell es lo que ha de preparar las inteligencias juvenils; lo professorat deu estar convenut de la santedat de son ministeri y res aclareix més las potencias cerebrals que l' estat de vigilia ó dejuni. Gracias al posar en práctica los adelantos de las ciencias químicas, podém vanagloriarnos de que cap altra Nació 'ns guanya. Ja no temém al mildiu, ni á la filoxera, ni la sequedat, ni la llagosta. Fem pá artificial, ví artificial, tabaco artificial, res, que vivim artificialment. En lo ram de las contribucions la cosa adelanta. Ja s' ha nomenat una Comissió, perque dictamini sobre la proposta de creació d' una junta preparatoria, composta de un representat de cada ciutadá, perque declari si es oportuna la convocatoria d' una reunió hont s' elegeixin als encarregats de donar son parer respecte á las bases presentadas pèl ministeri á las Corts generals del Estat. ¿Qué més? Lo govern que tinch l' honra de presidir pensa donar passatge gratis als que vulgan sortir d' Espanya y als honrats jornaleros que vulgan en llunyanas terras enaltir la bandera de la laboriositat may desmentida dels espanyols. Lo vot vindrá á son degut temps. No precipiteu los aconteixements. Tothom votarà menos los presidaris y 'ls pobres, ó siga mitja Espanya. Lo govern se guarda 'l dret de fer surtir elegit al qui millor li sembli, puig d' altra manera fora l' imposició de

¡Notables de Barcelona!
Vaja... acabin lo patí:
¿saben qué vol di aquest carro?
Que las creus ja son aquí.

UN CONCEJAL EMPIPAT.

—A mi una creu ordinaria,
y á tú grossa ..!—Ja veuras,
aixó va segons lo tipo:
¿no veus que jo tinch més nas?

la demagogia al govern constituït, base y fonament del Estat. Aixó no obstant, lo dret de esser elector constituïeix un grau d'honoradament acrisolada, que pensém imposar un modest tribut pèl dret de votació, de modo que si antes votavan sols los que pagavan, ara pagarán tots los que votin. No cal parlarvos de la descentralisació actual. Cal sols mirar als Ajuntaments, que si es cert qu' han de acudir al govern central, en demanda de permís, los vehíns que mudan la corda del pou y 'ls que volen penjar fora 'l balcó alguna gabia de canaris, no ho es menos que 'l govern permet als regidors y alcaldes la repartició dels béns comunals. ¿Qué vol més lo poble? Vosaltres mateixos, senyors diputats, cobraréu vint duros diaris, perque jo, com á pare d' ell, comprench que sos representants deuen esser retribuïts convenientment per honra y gloria de la llibertat y de la nació.» (Una salva de aplausos interromp al orador. La salva 's repeteix fins á dinou vegadas; los ministres emocionats abrassan al President; los diputats ploran de ternura; las senyoras de las tribunas mouhen mocadors y mantellinas; los porters cauen ferits de goig.)

Lo País, entretant, degenera y s' embruteix. Los qui no fugen se moren. Qui no mor de fam, mor reventat per las matzinas-comestibles, puig tot conspira á la desmembració d' Espanya, 'l pá, 'l ví y 'l tabaco, y 'ls únichs felissos son los porchs revolcantse per la Còrt.

XAVIER ALEMANY.

DEU LOS CRIA...

Tenint boca d' angelet
y cútis fi la Pilar,
cap jove s' hi vol casar
perque es bornia del ull dret.
Ella ¡pobra! 's don' tribull
veyentse d' eixa manera,
quan la demana un tal Pere
qu' es borni del mateix ull.

Los dos varen agradarse;
varen tractá' en un moment
comprar lo més convenient,
y al cap d' un mes van casarse.

Y ara que ja son units,
los vehíns ab burla resan
que quan los nuvis se besan
un y altre 's veuhen dormits.

J. PUIG CASSANYAS.

ACADEMIA BÁRBARA.

ESCOLA ESPECIAL PERA COTXEROS D' ÓMNIBUS Y
TRANVIAS.

Exámens d' ingrès.

Lo PROFESSOR (ab una tralla á la mà):—¿Cóm se diu vosté?

L' ASPIRANT:—Silvestre.

—Perfectament. Lo nom ja 'l recomana. ¿Per quin motiu vol dedicarse á cotxero d' ómnibus y tranvias?

—Perque soch arrojat y m' agradan los oficis exposats y ocasionats á aventuras.

—¿Quina ha de ser la veritat fundamental, pèls cotxeros de tranvias?

—Que las vías son únicament d' ells.

—¿Y 'ls cotxeros dels ómnibus, qué han de con-
testar?

—Que las vías son d' ells únicament.

—Molt bè. Suposém per un moment que vosté tira... vull dir guía un ómnibus: ¿qué farà si veu un tranvia?

—Si 'm vè al darrera, caminaré poch á poch perque ell s' haja d' aturar.

—¿Y si li vè al davant?

—Llavors me posaré á corre per atrapar-lo y pèndreli la delantera.

LA D' ISABEL LA CATÓLICA.

¡No n' está poch d' afligida!
¡no n' está poch d' enfadada
veyent la classe de pits
anont se troba penjada!

—Pero sortirà de la via, per passarli davant...
¿no es veritat?

—Segons y conforme. Si á la dreta hi ha espay
pera passar, passaré per la dreta

—Y si á la dreta no hi ha pas y á la esquerra,
verbi gracia hi ha 'l passeig ¿qué farà?

—¿Qué faré! Tiraré pèl mitj del passeig, vel' hi
aquí.

—Pero ¡y si passa gent!..

—¿Y qué! De la gent no se 'n ha de fer cas.

—¿Ni dels passatjers que vosté porti?

—Menos: pèl mer fet d' haver pujat en lo mèu
carruatje, están baix la mèva jurisdicció y puch
ferlos saltar, volcar, ferir, matar..... lo que 'm
dongui la gana.

—Suposí ara que vosté va per la via ab l' ómni-
bus y se li presenta un tranvía que vè de *frente*:
¿qué fa llavors?

—Tiro endavant, y enfonzo la llansa del mèu
carruatje dintre del cotxe contrari.

—¿Y si 'l cotxero del tranvía baixa ab las sèvas
xurriacas?

—Jo baixo ab las mèvas y las hi mesuro tan bè
com puch.

—¿Y si vé un municipal?

—¿Qué ha de venir!

—Pero ¿si ve?

—Tambe las hi mesuro.

—¿Y si 'l públich s' hi fica?

—Las hi mesuro igualment.

—¿Sense pòr á las multas?

—¿Que som nens per ventura, per pagar mul-
tas?

—Bravíssim, minyò: sobressalient. Aquí tè la
tralla. Vájisen pèl món ab aquest diploma, y de-
diquis als ómnibus ó als tranvías; pero ja ho sab.
Pot fer tantas desgracias com vulgui...

—¡Oh, ya ya!...

MATÍAS BONAFÉ.

LLIBRES.

L' HERÉU NORADELL.—*Estudi de familia catalana*, per C. BOSCH DE LA TRINXERIA.—L' autor de aquesta novela es bèn conegut en l' ample camp de la literatura catalana, y ho es com autor original y dotat de fesomia propia. En sos *Recorts d' un excursionista* admirarem son estil viu, calent, fogós, impregnat de natural, que 'l fa un narrador de molta forsa y de un singular encant. Ab tals condicions era gran la curiositat que despertava en nosaltres l' anunci de que anava á donar á la estampa una novela.

Una novela ja es una producció molt més complexa que la pintura de un paissatge ó de un quadro de costums. L' espay s' aixampla, los elements se complican y l' esperit d' observació s' imposa com una qualitat més sostinguda y penetrant. Per xó, sens dupte, lo Sr. Bosch de la Trinxeria, al acometre tan magna empresa 's recomana á la benevolensa de la crítica

No la necessita. L' autor de la *Familia Noradell*, pot, en concepte nostre, enorgullirse, si no de haver escrit una obra mestra, de haver fet un bon llibre. L' historia de una familia del Empordá encare que pagesa, acaudalada, que s' arruina casi inopinadament primer per exigèncias de la farsa política y poch després per la invasió filoxèrica, es un assumpto bèn interessant y exemplar. Algun tan deficient, per lo que respecta al cambi de caràcter que s' observa en lo protago-

SI SENYOR.

—La falta de *llimpiesa*
arriba á tal punt que assombra...
¡Per netejá aixó d' aquí,
fa falta una bona escombra!

nista, com si 'l Sr. Bosch hagués temut com brasas ficarse de plé á plé en l' estudi de la gran vida madrilenya, aquesta omisió de un element novelesch poderós, está compensada de sobras per la varietat dels quadros de costums y escenas de la vida empordanesa qu' esmaltan la narració, sense detriment del interès de l' obra.

Aquesta se fa llegir del comensament al final, sense cansanci. Ja 'l primer capítul, que comprén la descripció del camí de Figueras á Masarach un dia de mercat, transporta al lector á aquella pintoresca comarca caldejada pèl sol del juliol y ventejada pèl vent xarcorós que aixeca remolins de pols. La mort del avi Noradell nos fa coneixer ab intimitat á l' acaudalada familia. Vè després una pintura de unas eleccions rurals feta de má mestra. La reunió de Rabós es un quadro que no 's despinta. No es tan sentida, ni tan directament estudiada la vida de Marsal Noradell, convertit en diputat á Corts; pero en cambi la descripció de las festas de San Miquel, que precedeixen á la verema, forma un de's capítuls més colorits, més plens de relléu, més palpitants de vida. ¡Cóm se coneix que l' autor no solzament ha vist, sinó que ha viscut lo que de tal manera pinta!

Quadros, paissatjes, escenas de pesca y de cassera, en los quals l' autor no tè rival, se van succehint y guanyant l' atenció del lector. Los tipos y personatjes, que son tambe bèn de la terra están tractats ab sobrietat y ab notable acert, distingintse sobre 'ls que tenen certa cultura, que 'n algunas ocasions, com lo de la nena Mercé, pecan de sentimentals, aquells que no han deixat l' escorxa nadihua, com lo mosso Joan y la criada Margarida; en Cabreta, tan aixut, tan serio com á bon mosso d' esquadra qu' es estat; lo Sr. Jofre, munyidor electoral; l' oncle Paulí, tan

llépol del peix, que viu en la marina; y per damunt de tots, aquell Sr. Maresch, tan farreny, que ha fet sa fortuna á América, tirá de sa esposa; mes pare al fi, que 's deixa vencer per la voluntat y 'l bon sentit de son fill únich.

Qui tants elements sab combinar y posar en contacte: qui ab tanta facilitat y desembrás pinta un paissatge, una costúm, un quadro y al mateix temps l' anima ab tants y tan variats personatjes, bè pot sentar plassa de novelista, sense necessitat de implorar agenas benevolencias.

Podrá l' obra ressentirse, en alguns punts, de certa superficialitat en l' estudi dels caràcters y de falta de aquella intenció qu' es la nota predominant en la novela moderna; pero no importa. Lo Sr. Bosch s' inclina ab preferencia als temperaments optimistas, lo seduheix mès lo idiliach que lo tràgich, y hem de respectar son modo de sentir y de veure 'l món y la vida, sobre tot quan lo que veu y sent sab expressarho ab tochs tan vius, tan acertats, tan justos, que 'l lector se troba trasladat gratament al lloch de l' acció y se sent penetrat del interès que desperta la novela.

Tan bellas qualitats, que gustosos y ab imparcialitat li reconeixém, nos inclinan á creure que no serà *L' heréu Noradell*, l' últim llibre del mateix género ab que deleytará als devots de la novela típica catalana, lo Sr. Bosch de la Trinxeria, digne fill y hábil pintor de la comarca empordanesa.

NO MATAR; novela original de M. MARTINEZ BARRIONUEVO.—Continuant la interessant serie de noveletas denominada *El Decálogo*. 'l senyor Barrionuevo acaba de publicar lo tomo quint, *No matar*.

Escrita ab la mateixa galanura y facilitat que las quatre noveletas anteriors, *No matar* es tal vegada encare mès atractiva per la ingeniosa narració que l' autor ha ideat y que vé á justificar plenament lo títul que porta 'l llibre.

Apart del interès que inspira l' argument de l' obra, hi ha en ella típos molt bèn dibuixats y que denotan un pacientíssim estudi del natural y bastant coneixement del cor humá.

Aquella pobra duquesa Angela, aquell fogós y caballeresch Carlos y, sobre tot, aquell Arturito, un gomós fet *ad hoc*—segons diu ell—pera conquistar donas ràpidament, son tres notas brillantíssimas que destaquen sobre 'l fondo armonios del quadro, omplintlo de llum y de vida.

Llástima—y aixó no es un càrrech pèl autor—que 'l bon Carlos, tan simpátich en tot lo curs de la novela, acabi al final per matar á la duquesa Angela ab tan poca caritat, perdent davant del lector, y en un moment, tots los aplausos que s' havia conquistat ab la seva nobilíssima conducta.

Pero, jo ja ho veig; la duquesa había de morir y cadascú té 'l seu modo de matar moscas... y duquesas.

La correcció del llenguatge no es necessari alabarla; sapiguda es ja la destresa ab que 'l senyor Barrionuevo maneja 'l castellá y 'l lloch distingit que per aquest concepte s' ha conquistat en lo camp de la literatura.

En resúm, *No matar* es una hermosa novela que 's llegeix ab gust. mès que ab gust, ab avidés, y que vé á aumentar la fama de que justament disfruta l' autor de *El Padre Eterno* y *Señores de Saldivar*.

LA GRAN EXPOSICIÓ, poema festiu per D. Joan

Molas y Casas.—Lo quadern nové, ó sia 'l penúltim de la colecció, encare que ha sortit ab algun retrás, quan ja de la Exposició no se 'n canta gall ni gallina, desperta 'l mateix interès que 'ls anteriors, ab los bons acudits de qu' está esmaltat, al recórrer l' autor en companyia de Mossén Borra, las últimas naus de la secció espanyola.

Ab major número de pàginas que 'ls altres quaderns, contè també gran profusió de dibuixos xispejants, deguts al Sr. Miró y Folguera.

RATA SABIA.

PRINCIPAL.

Per dijous estava anunciada una funció extraordinaria á càrrech dels capitáns Patrizio y Blanc.

Ara sí que 's pot dir bè:

«Quien mas mira, menos ve.»

L' empresari Sr. Lagúia ha sortit cap á Lisboa al objecte de formar una companyia.

La Quaresma en tant avansa; mes no importa, tan se val, jo no perdo la esperança de tornar al *Principal*.

LICEO.

Vaja, ara sí que podém dirho ab tota la boca: los concerts s' aclimatan. Desde que la prempsa casi unánime tragué la son de las orellas als filarmónichs, á cada nou concert que s' ha donat, se ha vist lo teatro mès y mès concorregut, hasta l' extrém de que l' altre dia sortí 'l cartell expressant que «quedavan despatxadas totas las localitats.» Lo mateix que 'ls días en que canta un tenor excepcional.

En Joanet Goula y l' intelligent orquesta poden dir ab aquell adagi: «La perfidia mata la cassa.»

Pero aquí á mès de la constancia, hi ha que alabar l' afició al estudi que revelan los professors y l' acert del mestre Goula en combinar los programas.

En cada concert—y aixó que se 'n donan dos á la senmana—s' executan algunas pessas novas, combinadas ab las qu' en los concerts anteriors han tingut mès éxit, y 'l conjunt surt tan variat, que se sent música per totas las aficions y adequada á tots los gustos, desde la composició clásica mès pura á la mès moderna. Aixís se pot admirar, en un mateix dia, la célebre sintonia «*Leonora*» del gran Beethoven, la insuperable del *Tannhäuser*, y la marxa heróica de Saint-Saëns.

Y com que l' execució es excelent y cada dia mès homogènea, gracias als molts ensaigs que 's donan, de aquí que 'ls concerts vajan prenent cada dia mès lo caràcter de verdaders aconeixements artístichs.

Los amants de la música pura no tením mès que motius de felicitació, tant mès, quant se 'ns ha assegurat qu' en los concerts próxims sentirém pessas de autors de la terra, lo qual contribuirá moltíssim á desenvolupar l' afició á la música orquestral.

Noticias pera la próxima temporada de Pasqua.

Es casi un fet que serà posada en escena la nova ópera de Bretón: «*Gli amanti de Teruel*.» Falta tan sols ultimar alguns petits detalls.

AL AYRE LIBRE. (Dibuixos de Mariano Foix.)

—Veyám si ara, ab tants nobles que han fet, vendré forsa puntas per guarnir uniformes!

—Després dirán que no hi ha diners! Prou que n'hi ha... sinó que tots van á parar al Banch.

—Gracias á Dèu que s'ha acabat alló de la campana!

—Cada dia tinch menos camisas á rentar! Potser si que serà veritat aixó de que l'govern deixa á gent sense camisa...

Un'altra obra qual representació sembla qu'està acordada: l'«*Orfeo*» de Gluck.

Com á cantants, formarán part de la companyia 'ls tenors Gayarre y De Marchi; la tiple Medea Borelli, la *mezzo soprano* Leonardi y 'l baix David.

Tot aixó siga dit en confiança y com una prova de l'activitat y 'ls bons desitjos del Sr. Bernis.

ROMEA.

L'estreno del poema dramátich «*Judas*» va aplasantse de senmana en senmana.

Tractantse de las obras de aparato, ja se sab: s'han de lligar tants caps, que may hi ha prou días per tenirho tot á punt.

Y las empresas diuen: «¡Me caso ab Judas!»

Dimars, benefici del laboriós actor D. Lluís Muns. Forma part del programa, á més del drama *Sota terra* y la pessa *Indicis*, lo estreno del monólech *Juana de Arco*, que desempeñarà la Srta. Carme Muns, filla del beneficiat.

ESPANYOL

Diumenje varem veure entre altres produccions: la sarsueleta valenciana: «*Un flamenco en Alboraya*», de trama ignocent; pero plena de sal y pebre, (sal de terrós y pebre en grà) ab cada equívoc, que n'hi ha per llogarhi cadiras. No hi ha que dir que 'l gat de 'n Bolumar es en aquesta obreta, com en tantas altres, l'home de l'auca.

La joguina «*Tio Manena y Chuan de la son*» recorda 'ls sainetes de l'època de 'n Robrenyo: l'assumpto es primitiu; pero aixís y tot fa riure ab las sèvas agudesas. En la execució sobressurt lo jove actor Sr. Soler, qu' es també un cómich dúctil y molt sabrós.

TIVOLI.

¡Quí havia de dirho, que per cinquanta céntims de pesseta, arribaríam á veure las grans óperas del repertori modern, discretament interpretadas!

Després de l' *Affricana* y la *Dinorah*, nada menos que l' *Ebrea*, com alicient pera veure més tart *Los Hugonots*, qual estreno s' efectuará próximament.

L' *Ebrea* es una ópera difícil que requereix ans que tot un gran tenor y una tiple de molta forsa. Tant lo Sr. Gasparini com la Sra. Ferni feren tot quant estigué de la sèva part pera complaure al públich, trobantse molt ben secundats per la senyora Amat y 'l Sr. Verdaguer y regularment pèl Sr. Oliver encarregat del paper de Leopoldo, tal vegada superior á las sèvas forsas.

Los coros y l'orquestra baix la direcció del infatigable Pérez Cabero, á molt bona altura; y 'l conjunt de la representació, infinitament superior al ínfim préu de la entrada.

NOVEDATS.

Lo drama de Rodríguez Rubí, *Isabel la Católica* es un *filón* que la empresa d'aquest teatro no deixarà de explotar y que promet durar algun temps.

Posat en escena en la funció del dimars, á benefici del senyor Tutau—funció que, entre paréntesis, va portar al teatro la concurrencia de las grans solemnitats—fou un éxit, tan per la presentació escénica com pèl desempeñyo que va obtenir. En l'acte quart, quadro de la *Rendició de Granada*, 'l públich va trobarhi la fidelíssima y animada reproducció de la coneguda tela del immortal Pradilla.

No s'ha descuydat res: desde la senyora Mena hasta l'últim comparsa, tothom vesteix ab propietat y ab verdader color d'època. La má experta del senyor Soler y Rovirosa 's deixa veure en més d'una ocasió.

Parlar del desempeñyo sería llarch, tractantse d'una obra ab tants personatjes. Bastará dir que la senyora Mena va portarse com una verdadera reyna, que 'l senyor Tutau va donar notable relleu al paper de Colón y que tan la senyoreta Sala com los senyors Capdevila, Oliva, Pigrau, Parreño y tots los demès que van treballarhi, van ferho ab acert, produhint un bon conjunt.

Un detall: Al apareixe per primer cop en escena 'l Sr. Tutau va ressonar un aplauso. Lo públich saludava en ell la copia viva de la estatua de Colón, que remata 'l nostre monument: no 's pot demanar una reproducció m's justa.

La íntima amistat que 'ns uneix ab l'autor del juguet «*La casa de dispesas*» nos lliga fins á cert punt pera dir lo que voldríam sobre l'última producció de la musa festiva del popular C. Gumá.

L'obreta, enterament original, es moguda y xistosa. Basada en una serie de *quid pro quos*, que donan lloch á situacions molt cómicas, desde que comensa fins que acaba excita l'hilaritat del públich, hasta 'l punt de que dimars, al estrenarse, ningú 's donava compte de qu' eran dos quarts de dugas de la matinada, quan queya 'l teló y havia de alsarse novament, entre 'ls aplausos de la concurrencia.

En l'execució 's distingiren las Sras. Sala y Llorente y 'ls Srs. Capdevila, Pigrau, Oliva y Gumá. No obstant, tal vegada, en algunas escenas, se portá 'l diálech ab sobrada lentitut.

CATALUNYA.

La *Mascota* bè 'n va ser de afortunada. Pero la fortuna de la *Mascota* tothom sab de qué dependía. Desde 'l moment que 's trobá en disposició de ser mare de familia, ¡adèu sort y ventura!

Y, naturalment, la filla no podía semblarse á sa mare, tant més quan l'obra peca de antiquada, encare que 'ls versos son bonichs y correctes. La música tampoch se distingeix de una manera notable.

Aliquando dormitat .. Fernández Caballero.

S'han donat de aquesta producció, rebuda ab indiferencia, dos ó tres representacions... y al calaix.

Veurem si obtenen vida més llarga las novas produccions «*Con permiso del marido*» y «*Oro, plata cobre... y nada*» que actualment están en porta, y que tenen l'antecedent de haver sigut rebudas ab molt aplauso en los teatros de Madrid.

CALVO Y VICO.

Esperarém á jutjar definitivament la companyia cómich-lírica francesa, que reanudá dimars las sèvas funcions, per quan s'haja completat ab los elements que li faltan.

Avuy no podém dir sinó qu' es molt deficient, no bastant á sostenirla 'l barítono Mouret y 'l baix Fronton que han representat «*Les noces de Jeannette*» y «*Le chalet*», sense contar ab qui pogués secundarlos de una manera digna.

LO TENOR VINYAS.

Los milanesos, avants de sentirlo, volían devorar-lo. May un artista ha debutat ab majors prevencions en contra sèva. Un periódich milanés deya: «La tiple 's cotisava á cinch; la contralt á

quatre; lo barítono á dos... En quant al tenor no 's cotisava.»

Y no obstant, aquell tenor, que fins al acte tercer de *Lohengrin* no lográ 'l primer día fondre 'l glás que 'l rodejava. es avuy lo noy mimat de aquell públich, hasta l' extrém de que la premsa milanesa reconeix que la empresa de la Scala de Milán deurá á n' en Vinyas la séva salvació durant la present temporada.

Consigném aquest fet, com á preludi dels nous y brillants triunfos qu' esperan al tenor catalá.

N. N. N.

DAVANT D' UN MORRIÓ DE MILICIANO.

Com tros després de la historia has caygut, cubert de gloria, que molts buscan anhelants, dins d' una parada insana que tres cops cada senmana se desplega en los Encants.

Entre panys vells y frontissas rovelladas y estantissas adressas, signant al cel ton encarcarat plomero, com s' adressa, 'm considero, á París la torre Eiffel.

¡Qui t' ha vist en festas serias y 't veu voltat de miserias

abatut, plé de rubor, sent objecte de la gresca de gent que 't mira burlesca no comprenent ton valor!

Tú, que has lluhit en mil paradas eixint de las barricadas en temps de Junta Central; tú, que encor de la Jamancia guardas tota la importancia de testimoni formal.

¡Tú, á qui ha idolatrat lo poble convertinte en idol noble de democráticas lleys; tú, que has sigut ab la hassanya de qui 't portava, en Espanya, l' orgull y l' espant dels reys,

trobar-te ara en eixa fira com rebrech que res inspira, despreciat y en un recó, rodejat de claus plens d' oscas de caragols sense roscas que no vol ningú per só!...

Encare ta antigua forma conservas alta y disforme sense bonys, deixant probat que 'l teu duenyo, bon cristino, quina cara m' imagino, te cuidava enamorat.

Sols la badana, clavada part de dins, es tota suada de tants cops com t' han portat per nostres passeigs y vías quan ab magestat lluhías proclamant la Llibertat.

Tos colors y fins la placa, que de nova era tan maca, los han entelat los anys que has passat dintre un armari d' algun carlí perdulari, tancat baix dos ó tres panys.

Mes ja que avuy entre ruinas plé de pols y teranyinas surts altre cop á la llum sent de la historia una proba que la generacio nova recull com raro perfum,

jo 't treuré. puig es cas d' honra, d' entremitj de tal deshonra com te volta en eix moment, y en ma casa y ab ma ajuda de la Llibertat volguda, serás l' únich monument.

S. ALSINA Y CLOS.

ESQUELLOTS.

Per fi han arribat las desitjadas creus.

Se 'n demanavan un miler y ab prou feynas se 'n han concedit un centenar.

—¡Pero aixó es escandalós, senyora Gayetana! ¡Véndres una Iglesia!
—¡Oh! ¡Y, á pessas .. com qui parteix una badella!...

Tè 'ls ulls de color de cel,
tè l' ayre plé de ignocència
y tè... algunas cosas més
que ara 'm callo, per prudència.

¡Quina escassés!... ¡Quina tacanyeria!

Pero aixó sí, al menos podrà dirse que la majoria de las creus concedidas han anat á parar sobre 'l pit dels que durant l' época regalada de la Exposició, representaren dignament en festes y tiberis, las famosas *barras catalanas*.

No hi ha regidor gran ni xich que no se 'n haja endut una creu.

Tots han sigut declarats comendadors.

«¡Comendador que me pierdo!»

Als tinents d' arcalde 'ls han fet comendadors de número.

Als demès socios s' han contentat fentlos comendadors *ordinaris*.

En Bis, en Querol, en Capella, en Bañolas, en Fontrodona y demès companys de tiberis y xerínolas han sigut declarats *jordinaris!*...

Ho tindré present.

La conceció de creus l' endemà mateix de haver sigut aprobada la proposició Mellado, tirant per portas als regidors d' ofici, es una especie de sarcasme cruel.

Perque ara sí que podrém dir:

—En Mellado 'ls mata; la opinió 'ls enterra, y 'l govern coloca una creu sobre la seva sepultura.

R. I. P.

O millor encare:

R. A. P.

Y observin una cosa.

Los grans industrials que ab sos productes donaren vida á la Exposició; los que fent gastos considerables figuraren dignament en lo gran certámen; los que ab son treball, ab sa inteligencia, ab son esfor se feyan més acreedors que ningú á distinció honorífica, aquests han quedat á las capsas, sense que ningú s' haja recordat d ells.

Si avants figuravan en la proposta, van ser eliminats de un cop de ploma, com si no valgués la pena de recordarse d' ells.

En cambi 'ls regidors, que tantas gangas disfrutaren durant lo período exposicionista, han recullit tots los fruyts del camp de la vanitat.

Després de tot, aixó es lo que havia de succehir.

En un país ahont donar un ball de gala y ballar un rigodón se premia ab un títul de marqués, just es que 'ls que han contat los días de l' Exposició per ápats y xerínolas, ostentin sobre 'l pit una creu, que 'ls distingeixi del demès mortals.

¡Llástima que no s' haja creat la real ordre del toballó ó del pitet!

Qui en mitj de la pluja de creus déu haver quedat inconsolable es lo Sr. Pirozzini.

Tan ell, com los demès empleats de las oficinas de la Exposició han sigut eliminats pèl govern.

Per una rahó molt senzilla: aquests empleats cobravan, y cobrant ja rebían la creu: la creu y la cara.

Ignoro si aquesta consideració bastará á satisfellos.

Per quant ells podrán dir:

—Es cert, nosaltres cobravam en diner; en cambi 'ls altres cobravan en especie; nosaltres ab xavos; los altres ab arrós.

Ha mort Tamberlick, lo gran tenor italiá de naixensa, espanyol de adopció, qu' en sos bons temps sigué l' encant del públich de Barcelona y de Madrit.

Un detall de la seva biografía.

Quan ja s' havia fet un nom respectat en tota Europa, sigué contractat per anar á l' América del Sur.

¿Per quán dirían?

Per 4,000 duros mensuals.

¡Quina diferencia entre aquell temps y ara! ¡Avuy, no hi ha tenor de una mica de crit, que s'atreveixi á passar *el charco*, si no li asseguran al menos 4,000 duros per funció!

Una anécdota barcelonina, relativa á una de las temporadas de Tamberlick.

Si no recordo mal era en la representació de *Poliuto*. En lo concert observá un dia Tamberlick que un corista donava una nota sobreaguda que sobresortia sobre la massa de las veus.

Desde aq' ell dia l' eminent tenor s' abstinué de donarla, deixant aquesta feyna al corista. Tamberlick obría la boca; pero la nota exia de la boca del corista.

Queya 'l telò, y havia d' alsarse sis, set y vuit vegadas, sortint á rebre l' ovació del publich lo festejat tenor, que á penas podia aguantarse 'l riure.

Y cada nit, al ficarse entre bastidors, encaixava ab lo corista deixantli á la má un napoleon.

Si hi ha alguna inexactitud de detall en aquesta anécdota, podrá rectificarla 'l corista Sr. Cabot, que avuy encare forma part del cos de coros del Liceo, actualment del Tivoli, y qu' en aquell temps no desitjava sinó cantar *Poliuto* ab en Tamberlick, lo qual li valia cada nit un napoleon de plus.

Com de costum, hem entregat á la Comissió executiva de la medalla pera commemorar lo premi de l' Academia, obtingut pèl distingit escriptor D. Frederich Soler, lo valor de las suscripcions fetas desde la publicació del anterior

número. La falta de espay pèl gran número de suscriptors 'ns impedeix publicar los noms com altres vegadas, no obstant se donarán á llum en los diaris de aquesta localitat.

La festa solemne de entrega á Frederich Soler de la medalla, tindrà lloch lo próxim diumenje en la *Gran Sala del Palau de Bellas Arts*, comensant á la una de la tarde.

Los suscriptors poden passar á recullir la tarjeta d' invitació, á la Llibreria Lopez, Rambla del mitj 20 ab la presentació del recibo de suscripció.

Tenim datos y noticias que la mentada festa, será concurríidissima y d' aquellas que deixan un bon recort.

Deya aquest dia un periódich, que 'ls redactors de *El Barcelonés* no esperan sinó que D. Francisco acabi de posarse bó per obsequiarlo ab un *banquete*.

Aquesta noticia 'm sumergeix en un mar de duptes.

¿De qué ha estat malalt l' insigne marqués? ¿De un excés de ápats ó de una anyoransa de *banquetes*?

D. Ignasi, per efecte dels anys, va tornantse calvo.

Pero ¡cosa extranya y hasta m' atreviré á dir fenomenal! Com més cabells li cauhen á D. Ignasi més tupé adquireix.

D. Ignasi té un gendre que 's diu Macaya, y 'l gendre de D. Ignasi té un germá que 's diu Macaya també.

Ara bè: 'l germá del gendre de D. Ignasi va deixar á n' en Serrano Casanovas una suma de 80,000 pesetas per tirar avant lo negoci exposicionista, y com si las hagués tiradas á l' aygua, l' Exposició anava á naufragar y la suma s' hauria perdut.

Llavors D. Ignasi aparegué en escena, y afalagant la vanitat de D. Francisco, lográ que Barcelona 's decidís á ferse càrrech de la Exposició, gastant milions per rescatar las 80,000 pessetas del germá del gendre de D. Ignasi.

Fins aquí res hi ha que dir sobre aquest detall de la historia íntima de la Exposició Universal de Barcelona.

Lo gep de las 80.000 pessetas, que cada día va creixent ab los interessos compostos, va passar per acort del Ajuntament, desde la esquena del senyor Serrano Casanovas á la esquena de la Pubblica.

Y ha vingut l' hora de regularisar aquest gep.

¿QUÍ HO ENTÉN?

Cusen del demati al vespre,
sense parar may las mans,
y al estar cansadas, diuhen:
—Del treball ne vé 'l descans.

UNA IDEA.

No més se li veu lo peu,
y sembla que no va mal..
¡Llástima que las senyoras
no pujin al imperial!

Es precis que Barcelona pagui, ó sinó que vajan corrent los interessos. Las 80,000 pessetas ja s han tornat 114,000. Dintre de poch lo gep farà la competència á la cúpula de la Mercé.

¿Y qui s' ha encarregat de la defensa del negoci, en sessió Pública del Ajuntament?

Lo mateix D. Ignasi.

Aquí tenen lo tupé de que 'ls parlava.
Pero encara hi ha més.

D. Ignasi, al fer la defensa dels interessos del germá del seu gendre, va dir aquestas ó semblants paraulas, sense que li escapés lo riure:

—«Senyors, á no ser l' anticipo del Sr. Macaya, no s' hauria fet la Exposició Universal de Barcelona.

Y ara pregunto jo:

—¿Per quán s' espera la erecció de la estátua de D. Ignasi?

Un dels títuls creats ultimament es lo marquesat de Cornellá.

Ab molta rahó diu un periódich local:
—«Uns quants passos més y arribarém á Sant Boy.»

La Vanguardia ha obert una suscripció á favor dels pobres naufrachs de Cadaqués.

Se tracta de un grapat de valents, que encare no fa un més y á risch de la seva vida salvavan la dels náufrechs del vapor *Archimede*.

¡Qui havia de dirlos que aquella mar mateixa á la qual arrebatavan tantas víctimas, com si estigués dotada de sentiments de venjansa, havia de cebarse més tart en ells mateixos, arrebatant-los l' existencia, sense que ningú pogués fer per ells, lo qu' ells tan generosament havian fet pels altres!

Los náufrechs de Cadaqués deixan en la miseria y 'l desconsol á numerosas viudas y orfes.

Recomaném als nostres lectors la suscripció oberta per nostre estimat colega *La Vanguardia*.

No poguerem assistir diumenje á la inauguració de la Exposició flotant, á que galantment va convidarnos lo Sr. Comte de Vilana.

Sabém pels demès periódichs que l' acte 's realisá ab molta solemnitat, veyentse brillantment concorregut.

Próximament visitarém la Exposició, quals instalacions, están, segons noticias, molt adelantadas. encare que no tots los industrials que podian cooperar á tan patriótica empresa hajan f e que d' ells s' esperava.

Diálech cullit al vol.

—Digui que D. Francisco ab aixó de la proposició Mellado, déu estar desconsolat.

—Cá, s' equivoca: está més tranquil que ningú.

—Pero ¿no se li acaban los turróns?

—Ja veurá; es veritat, qu' ell es de la fornada dels que cessan; pero no li cápiga cap dupte que tornarà á ser reelegit.

—No ho entench.

—Aviat es entés. Fa quatre anys va presentarse com á D. Francisco de P. Rius y Taulet ¿está? Y com á tal van nombrarlo regidor. Ara bè: D. Francisco de P. Rius y Taulet ha mort, y la proba de que sols viu en la immortalitat, es que figura entre 'ls difunts de la galería de catalans ilustres.

—Y sent mort ¿cóm s' ho farà per presentarse novament?

—No siga tonto: 's farà votar ab lo nom de Marqués de O'érdola.

¡Oh poder de la poesia, en las ilusions de la dona!

—¿Per qué vas casarte ab aquest home?—preguntavan á una nena de Málaga, hermosa com un sol.

—¡Ay!—va respondre—'s treya del cap unas coplas tan bonicas, que vaig creure, que ningú sinó ell era capás d' estimarme.

—¿Y ara?

—Ara continúa fent coplas; pero las dedica á una vehina, y de mí no se 'n recorda sinó per escalfarme l' esquena á garrotadas. Y lo més trist es que tothom se riu de la mèva candidés.

La hermosa nena de Málaga, cansada de poesia, ha demanat lo divorci.

LIBRERÍA
ESPANYOLA.

Rambla del Mitj
N.º 20
BARCELONA.

EL AÑO PASADO

por **D. JOSÉ YXART**

Forma esta obra un elegante tomo de 390 páginas, y vale Ptas. 3.

JOSE ZORRILLA

EL CANTAR DEL ROMERO

Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

Última obra de D.ª Emilia Pardo Bazan

INSOLACION

(HISTORIA AMOROSA)

CON PROFUSION DE DIBUJOS de **J. CUCHY.**

Un tomo en 4.º á la rústica, Ptas. 4, en percalina, Ptas. 5.

JUAN FERNANDEZ LUJAN

PARDO BAZAN, VALERA Y PEREDA

Un tomo en 8.º, Ptas. 1.

CARNE BLANCA

Tomo 58 de la BIBLIOTECA DEMI-MONDE

Ptas. 1.

G. ALBEROLA

PISCOLABIS Pesetas 3.

NUEVO MANUAL

DE

URBANIDAD, CORTESÍA, DECORO

Y ETIQUETAS

ó

EL HOMBRE FINO

Un tomo en 8.º, Ptas. 2'50.

¿QUÉ?...

LÍNEAS CORTAS Á GRANEL

POR

S. GOMILA

ilustraciones de Gomez Soler.

Ptas. 1.

PIERRE SOTI

EL CASAMIENTO DE LOTI

Un tomo en 8.º, Ptas. 2'50.

NITS DE LLUNA

per **SERAFÍ PITARRA**

Obra ilustrada

Ptas. 2.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútu, bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravios, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª—*Ma-no-la.*
2. ID. 2.ª—*Ma-xi-mi-no.*
3. ANAGRAMA.—*Cocas-Casco.*
4. MUDANSA.—*Gos-Cos-Ros-Los-Dos.*
5. TRENCA-CLOSCAS.—*Los polvos de la Madre Celestina.*
6. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Corbeta.*
7. COMBINACIÓ.—*Capsech.*
8. GEROGLÍFICH.—*Per sobretodos los sastres.*

XARADA-TANGO.

I.

Musica de CERTAMEN NACIONAL.

Certa tarde d' istiu passava
per la Rambla una hermosa *tot*,
quarta que uns tipos ne portava
de coneguts regidors.

Van baixar,
sens tardar
es á dir...

per anarse á atipar.

Y després d' aquella tarde
ells deyan tots satisfets:
«Alsa amigo quina vida,
ay, que 'n vingan sovint com aquets.

Cariño,
lo millor Marqués
del món es en Quico:
mi niño,
si algú dupte 'n tres

UN NOY DEL DÍA.

¿Llegeix lo Fleury? ¡Naranjas!
¿Lo manuscrit gros? ¡Tampoch!
Llegeix una noveleta
del simpátich Paul de Kock.

jo ben clar li esplico,
y es ben cert que sí
¡Ay!
y es ben cert que sí
que quan pèl *prima-dos* tot sol passa
tot sol passa
tot sol passa
que quan pèl *prima-dos* tot sol passa
res me vol di á mí.

J. STARAMSA.

II.

Una *dos-prima* bonica,
un *hu* de un tres bastant fi,
y set *hu-tres* de satí
va comprar la Pilarica
al carrer de *Tot* ahí.

MAGINET PETIT.

ENDAVINALLA.

Escupo, bramo, marejo,
soch tomba, abisme y mirall,
bullo, assoto, creixo, minvo.
tinch bon genit y 'l tinch mal.
Soch camí que guío y perdo,
soch molt altíssim, soch plá.
Ab mí donchs, no hi vülguis bromas
que 't podria costar car.

INTERNACIONALITAT Y C.^a

ANAGRAMA.

Varias joyas dins de un *tot*
desadas tenia jo;
mès la *Tot* me las va pendre
per donarlas á la Sió.

J. Usón.

TRENCA-CLOSCAS.

A FÉ RUIZ VALLS DE OLONA.

RODA.

Formar ab aquestas lletras lo titul de un aplaudit
drama castellá.

J. COCA Y COCA.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 — Nom de dona.
9 1 5 8 5 6 7 9. — id. id.
9 6 3 5 6 7 9. — id. id.
8 2 5 6 5 4 — id. id.
9 6 7 3 9 — id. id.
4 7 3 9. — id. id.
1 7 9 — id. id.
4 2 — Nota musical.

1.—Consonant.

A. MARCO y B.

CONVERSA.

—¿Aixó 's casa ta germana?

—Sí

—¿Y tú quan te casarás?

—Jo, al moment me casaría,
pro me sab greu lo deixar
sola á la mare, y després
me falta tenir...

—¿Molts rals?

—¿Rals? Ay no. sols necessito
lo que ja t' he anomenat.

ANGEL DE LA GUARDA.

GEROGLÍFICH.

DONA

mai

POT

I

c

P. CHANIDUC.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.